

mében csak annyiban folyhat be reá, hogy elbírítja a házasság akadályait és tiszteletté teszi azt.

Az államnak a családi életbe csak akkor van beleszóla, ha realis jogot kell védelmeznie, vagy a maga létezését, befolyását kell megőriznie.

És mert tapasztalat szerint ily fontos a családi élet minden tekintetben, ha az állam a házasságot polgári szerződésnek és intézménynek proklamálja, épen nem azt akarja, mit az ellenfelek, a polgári házasság ellenzői állítanak, hogy azt a szenvedélyek és szenvedélyek játékaul engedje át.

A házasság, a betérjesztett törvényjavaslat szerint is életre tartó kötés fog lenni; nem is feltehető, hogy az állam mulékony kötésbe beleegyezzenek.

De azt hátran merem állítani a közvélemény figyelemé után, hogy a jelenkori emberiség nézetével és szükségével a válhatlanság nem egyezik meg.

Ha a válhatlanságot mondaná ki a törvényhozás, többet ártana, mint használna. Mert a hagyományok formáihoz való ragaszkodás sokszor többet árt, mint a szabadság által való destructio, erőltetés.

A választ megengedi a betérjesztett és tárgyalás alatt levő törvényjavaslat, de csak az abban szabatosan körülírt igen fontos okok azok, melyekért az egyesülést, a házasságot, melynek létesítésénél az állam is szerepelni fog, fel lehessen bontani és akkor is örökös kötés fog felbontani, elkerülhetetlen szükségből. Az elváltatás csak sijnálatra méltó kivétel fog lenni, melyet az intézmények erőltetése miatt el kell tőrünk. Sokszor kénytelen volt eltérni azt a római szentegyház maga is. Példákat nem mutatok, a ki a történelemben otthonos, talál eleget.

Az utóbbi századokban elismerem, szilárdabban állott a római egyház, az én meggyőződésem szerint egyik legideálisabb s legmeghatóbb tana a házasság szentsége s válhatlansága mellett, de a coelibatus (a papok nőtlenisége) fentartásával elismerésre még e tekintetben sem számolhat. A házasságot sacramentum tenni és a coelibatus erényé emelni, olyan abszurdum, képtelenség, mint az egyháznak legtöbb tana, doctrinája.

De előmerem, hogy csupán törvényekkel az ép és egészséges családi élet megalkotása el nem érhető. Augustus meghozta a Julia Poppea fiéle törvényeket, nem ért el semmit.

A család moralitását csak is nevelés által lehet meghonosítani.

Rómában a köztársaság idejében igen könnyű volt a repudialis és mégis igen kevesen használták. Ennek megfejtését Valerius Maximus következő passzusában találom: »A köztársaság idejében Róma utcáin sétálva egy nő sem féltetett botránkozót tekintettől.«

A Caesarok alatt már minden megváltozott. Bizonyosága és annak, hogy a családok moralitása csak a szabadság kormányának van érdekében. Az önkényes kormányok minden időben regni instrumentum gyanánt használták a prostitutit és állami institutióvá tették. Ki nem emlékszik XIV Lajos mondasára: »Udvaromnak mulatság kell.«

A nők moralitása mindig arányban áll szabadságukkal, a nők moralitása, személyiségük és jogaik elismerésével. És ha van a világon nemzet, mely a nőket tiszteletben tartja, az a magyar nemzet, a kunyhókban ép úgy, mint a palotákban a női erény tisztasága teszi szenté a családi tűzhelyet — és a magyar nő szépsége és kelleme hatalmával, nem csak a család, de a társadalom, civilisatio fejlődésére is legfőbb tényező lett.

Azért nevezi a magyar élete párját feleségnek.

Az ázsiai ember korlátlan ur háremében, de azért c-ereben neki is ura van. Az amerikai családban szabadság és egyenlőség uralkodik, az állam is szabad, nagy és hatalmas.

Tehát, mint mondtam, nem elég törvényeket alkotni, de meg kell változtatni életmódunkat és nevelési rendszerünket. Az ember szívének szenvedélyre van szüksége, mert e nélkül kiszáradna, de úgy kell vezetni, hogy a törvényes affectiook terén kielégítést találjon, szokjuk meg t. Polgártársaim, hogy a szív szabadsága helyett gyakrabban emlegessük a szív hűségét.

Nem mondom, hogy a szív hűsége mindenkinek könnyű erény, de azt mondom, hogy köteles erény. A hűség ott kell legyen minden erős szerelemben; csak könnyelmű szívnek kell facilis viszony. Sokat akkor szeret az ember, mikor nem tanult meg eléggé szeretni.

Az ázsiaiak a nők arcára borítják a fátyolt, mi ne borítsuk értelmére, hanem e jelszóval: »a nő a család,« neveljük hivatása megértésére.

Columbus, mikor az ismeretlen újvilágba lépett, így kiáltott fel: »ég és föld könyörögjenek és sirjanak értem.«

Mi nálunk ilyen formán imádkozhatnánk csaknem minden nő, mikor feleségé válik. Új miszójához kiáltják a drágábbnál drágább ruhát, de hogy új miszójához physkailag, értelmileg és erkölcsileg el van-e készülve, arra legkevésbé gondolnak. Tehát a nevelés által hassunk oda, hogy nőink legnagyobb részének ne legyen az imádsága »ne vigy a ki-

sértetbe, hanem, hogy e képen imádkozhassék:« adj értelmet uram és biztosítalak erényeimről.«

Nemes Kaba városában, sőt az egész választókerületben, Istenek hála, a nép értelme megsziveltte és megértette a korintó szöveget, s átértette a szentírás ama szavait, hogy elvész az én népem, mivel tudomány nélkül való. Jól berendezett, a kor kívánalmainak megfelelő iskolákkal bírnak a leánygyermek nevelésére is nagy gond fordítatik.

Ha az ország minden részében, annyi áldozat hozatnék a népnevelés érdekében, Magyarország lakossága volna az egész világ legmiveltebb népe.

Itt tehát az erkölcsi erőnek bő forrása van. A legnemesebb emberi és hazafias tettet követik el tehát önk t. polgártársaim, a mikor a népnevelést pénzzel, tanácsukkal, buzgalommal folyton elősegítik.

Mert t. polgártársaim, ha azt akarják, hogy azon politikai jogkiterjesztés, melyet az 1848-iki nagy emlékü törvényhozás születés és foglalkozásra való tekintet nélkül, törvénykönyvünk arany lapjára irt fel, a hazára nézve üdvös legyen, akarnunk kell azt is, hogy a jogterjesztéssel arányban fejlődjen a felelősség és emberi méltóság érzet is. A felségi jogot gyakorló polgár, fölséghez illő erényekre kell nevelni. Mértéket kell adnunk minden politikai jogot gyakorló, vagy gyakorolható polgár kezébe, melyhez képviselőjét megtudja választani; oda kell törekednünk, hogy minden polgár lelki ösmerete felett, a tiszta hazaszeretet és a nemes kötelességérzet uralkodjék; ha ezt akarjuk, akkor teljes erőnkkel arra kell dolgoznunk, hogy a tudatlanság és sötétség ellen, mindenki övszerűl kaphassa az igazat, a fényt. Szóval, ha rendet, boldogságot, szabadságot akarunk, ha erős, szabad magyar hazát akarunk, — akkor szükséges, hogy akaratban és eszmékben bizonyos mértékig egység legyen közöttünk. Ez t. polgártársaim mind csak az iskolázás által érhető el!

Önök t. polgártársaim! és ezt nemes lelkesedéssel jelentem ki! — bár hallanám az ország minden polgára és vennék példát mind azok, kikben nincs áldozatkészség — nem kerülök, de keresek az új kötelességet! — és azért a jövő nemzedék haládjára teszik önk magukat érdemessé.

Azt hiszem t. polgártársaim, hogy az eddig mondottakban, a legjobb és értelmesebb emberek meggyőződése ellen sem nyilvánítottam eretnkséget.

T. polgártársaim! a tárgyalások a képviselőházban a polgári házasságra vonatkozólag annyira előhaladott állapotban vannak, hogy most már nagyon felesleges dolog volna azt bővebben ismertetni önk előtt, kik a lapokat olvassák; szorítkozom azon kijelentésre, mely szerint én a kötelező polgári házasságra vonatkozó törvényjavaslatot készítem meg szavazatom, mert ez által lehet a vallási és faji külön törekvéseket ellensúlyozni, az állam-eszmének alá rendelni, valamint zilált házassági viszonyainkat rendezni. Ez egy új korszakot fog alkotni Magyarországon, megteremti az egységes demokratikus magyar társadalmat s neveli hatalmában, erejében az államt, tehát a magyar nemzet erejét, mert ez az állam.

A vallásszabadságra nézve a következőket mondtam:

A szabadság ellen nincs érvényes panasz. A maradiak e-zembe juttatják a római állapotot, hol Tertulianus szerint mindenik istent csak a tanács érett megfontolása után vették be. Az én evem az, hogy az állam előtt soha nem leh t kérdés valamely vallás, csak a vallásszabadság. A szabad államban szabad vallás és a vallás szabadság. A felekezeti fanatizmus ellen legjobb szer a szabad vallás, az emberben soha sem volt és nem is lesz más forrása az erkölcsi erőnek, csak a conscientia, lelkiismeret, hogy ez szabadon nyilvánulhasson, azt a törvényhozásnak meg kell engedni.

Nagyon ohajtható t. polgártársaim, hogy ezen nagy forrongásból, mi most épen az egyházi-politikai kérdések felmerülése miatt a képviselő köz van, pártunk nem meggyengülve, de meg tiszta t u l v a, s így megerősödve bontakozzék ki és én hiszem, hogy így is lesz, mert minden politikai pártnak viselni kell a felelősséget, ez terhe minden pártnak, de egyszerű mint ez lehet érdem; nemessége és dicsősége is. Éreznie kell, hogy nagy reformok keresztül-vitelénél egyénekül és népekül erős hit és erős meggyőződés kell, vagyis más szókkal e l e t e r ő; a független 48-as párt pedig eléterős, mert eddig minden alkotásnál a valódi demokratikus és liberális politikát vallotta magának. Eleterős, mert hű maradt azon programhoz, a melyet választóinak adott. Pedig a politikában is a legnagyobb erő és hatalom, miként e század legnagyobb embere Washington mondta a, b e c s ü l e t e s e g, ő s z i n t e s e g.

Igy fejezi be beszédét:

Magyarország államisága, önállósága, ez a légum lex, törvények törvénye reánk nézve.

Ha megmentjük magunkban a reményt az akarat erejét, a jogtisztelenséget és igazság szeretetet, meglesz állapotva. Biztosítva lesz a haza.

Mindannyian nemes elhatározással távozzunk tehát e fényes ünnepélyről.

A fiatalabb határozta el magában, hogy

az igazság, szabadság ügyének egész életén keresztül hű bajnoka lesz. A nők határozzák el, hogy befolyásukat arra használják, hogy udvarlójukat, férjeiket és fejlődő fiaikat a független és negyvennyolcas eszmék és az azokhoz illő nagy kötelességek lovagiáivá avatják fel és mindannyian határozzuk el, hogy hasonlóak leszünk a jó anyához, ki a szülés bajait nem zavarja össze a gyermekkel, sőt szenvedése és fájdalma arányában szereti a gyermeket.

Mi is szeressük és szolgáljuk a hazát, az érte századok óta tett áldozatok arányában. Fegyverezük fel magunkat a hon igaz szeretete által a félreértések ellen és maradjunk hűvek a negyvennyolcas magasztos eszmékhez, mert mi csak akkor képviselünk valami tiszteletreméltót az emberiség előtt, ha hűvek maradunk a független eszmékhez. Ez a hűség mindig képes lesz gondolatunkat és tényleinket felemelni s megnevesíteni a civilizisatio színvonaláig.

A világföntosságú plateai csata alkalmával Aristides kicsike lelkes seregét a persák nagy tömege ellen csak ennyivel biztatta:

„A küzdelem folyama alatt mindenki a szabadságra emlékezzék.“

Emlékezzünk mi is a magyar nemzet szabadságára — s küzdelmeink közben, mint a marathoni hősök Miliadést mindig magok közt harcolni látták, vezérlejen bennünket Kossuth langlekéből sugárzó dicső szelleme, akkor független és dicső lesz a haza! s boldog lesz a magyar nemzet!

Éljen a független Magyarország!

Éljenek szeretett választóim — s Kaba városa összes polgársága!!

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése márcz. 19-én.

A t. Ház belement az ötödik hétfébe. Épen egy hónapja, hogy a vita megindult. Ki tudja, mennyi idő mulik meg el, míg a javaslat részleteiben is le lesz tárgyalva.

A folyosón mindenféle a turini betegről folyt a beszéd, bent az ülősteremben pedig felállott a nyolczvanharminadik szónok Bolgár Ferencz. Beszédje elején a függetlenség párt megtartásával foglalkozik, s azt mondja, hogy egy jó oppozitónak a kötelessége, — hogy opponáljon. (Még akkor is, ha a saját elvei forognak kérdésben? Szerk.)

A nemzeti párt álláspontjáról beszélt azután a javaslat ellen. Közben felolvassa az egy év előtt Kossuth Lajos és közte lefolyt beszélgetést, melyet annak idején a »Budapester Tagblatt«-ban meg is irt; végül kijelenti, hogy a javaslatot sem általánosságban, sem részleteiben nem fogadja el de megszavazza Apponyi határozati javaslatát.

Kis félóraig beszélt Bolgár Ferencz, utána M á r k u s József mondott egy hosszabb beszédet. Tiltakozik a reakció vádjá ellen és visszautasítja az antiszemlitizmus vádját is. Kész szívvel szavazza meg a recepcziót. Polemizál az előadóval, ki röi ki akarja mutatni, hogy eklektikus. Szentségnek tartja a házasságot, épen azért nem is szavazza meg a javaslatot, mert azok sértik a dogmát.

Az aayakönyvekről szólva vitatja a belügyminiszter álláspontjának helyességét és kijelenti, hogy az ő kerületében olyan jegyzők vannak, a kikből Szerbiában még miniszter is telnek. Egyébiránt a javaslatot nem fogadja el sem mint polgár, sem mint ember — vagyis Márkus József képviselő, katolikus polgár-ember Apponyi javaslatát szavazza meg.

Drakulics Pál, a zombori követ, volt a következő szónok. Összehordott mindenféle érmet, végre Visontai Somát vágta ki argumentumul a javaslat ellen. Az összes szerb-ség nevében tiltakozik Visontai érvelése ellen, mert az egyértelmű azzal, hogy a szerbek hazafiatlanok, már pedig ők mindnyájan, kivétel nélkül vannak olyan jó hazafiak, mint Visontai Soma. A nemzeti pártnak úgy látszik tetszett ez a licitáció a hazafiségért, mert zajosan megtapsolták Drakulicsot. Beszédé végén elfújta a régi nótát és elfogadta Apponyi javaslatát.

Már az előző szónok beszédje alatt tanácskoztak a pártok vezérferfiái Wekerle miniszter-elnökkel és Bánffy elnökkel a vita berekesztése tárgyában.

Látható megilletődéssel hívta fel Hock János az utolsó feliratkozott szónokot; olyan bánatos hangon kiáltotta, hogy: Heckenast György! Csak a nyolczvanhatodik és már is az utolsó?

Heckenast György az olyan szabadelvűségből, mint a kormány — mely nem rósielli kitagadni a haza legnagyobb fiát — nem kért soha, nem kér ma sem. Általánosságban sem fogadja el a javaslatot.

Még hangzott a baloldali éljenzése, mikor Bánffy Dezső báró elnök épen egy hónap eltelte után büszkén jelentette a háznak, hogy szólásra senki sincs feljegyezve. Általános zajos éljenzés kísérte az elnök szavait, mely meg-megújult akkor, mikor az elnök azt a kijelentést tette, hogy:

A v i t á t b e z á r o m!

A javaslat ellenzői egyforma örömmel vették tudomásul, hogy a husvéti vakáczióknak mi sem áll útjában.

BELFÖLD.

Kossuth-szobor. Ó Bacsáról távirják, hogy az ottani magyar népkör Boromssza Tivadar ügyvéd indítványára egyhangulag, nagy lelkesedéssel elfogadta az indítványt, hogy Kossuth Lajos érdemeinek dicsőítésére Budapest fővárosban szobrot állítsanak és ebben az irányban, a szobor-eszméjének felkarolása végett, az ország összes városaihoz, községeihez, társasköröihez megkeresést intézzenek. Az ó-bacsei magyar népkör a szoborra való gyűjtést a saját hatáskörében már megkezdte szép eredménnyel.

KÜLFÖLD.

Milán és Natália kibékülése. Belgrád, márcz. 18. A mai lapok közlik a püspöki zsinát határozatát, mely semmisnek jelenti ki Milán király és Natália házasságának az elhunyt Theodózius metropolita által kimondott felbontását. Milán király azzal a kéressel fordult az új metropolitához, hogy az 1888 okt. 12-én Theodózius metropolita által felbontott házasságot ujítsa meg, minthogy ő, Milán király, arra a meggyőződésre jutott, hogy igaztalan volt neje iránt. A püspöki zsinát, tekintettel arra, hogy Theodózius metropolita nem volt jogosítva a házasságot felbontani, mert ez a konzisztórium hatáskörébe tartozik, továbbá tekintve, hogy Natália királyné ez ügyben soha kihallgatva nem lett, végül tekintve, hogy Milán király belája hibáit s kész azt jóvátenni, azt a határozatot hozta, hogy a házasságnak 1888. okt. 12-én kimondott felbontását megsemmisíti és a Milán király és Natália közt 1875. okt. 5-én kötött házasságot fennállónak jelenti ki. Az okmány végén Mihály metropolita apostoli áldását adja a megújított frigyre és felhívja Milán és Natália házastársakat, hogy mint a szerb egyház jó és áldatos gyermekei, folytassák házassági együttélésüket és keresztényi szeretetben és egyetértésben mutassák magukat méltóknak Isten kegyelmére. Milán király Natália királynéval egyetértőleg fordult a püspöki zsinathoz. A királyné visszaérkezését a szerb husvétünnepre várják Belgrádba.

Határidő-naptár.

Találkozó szerdán és szombaton d. u. a Gőnczy-egyesület Otthonában.

Sétahangverseny a Margit-fürdőben minden vasárnap d. u.

Színházi előadások kezdete este 7 órakor. Munka-tanítás a kézügyesítő egyesület iskolai műhelyében, szerdán és szombaton d. u. 3-5 óráig.

Márcz. 21. Városi közgyűlés.

Márcz. 25. Az »István«-malom munkásai önképző körének közgyűlése. D. u. 3. ó.

Márcz. 26. A munkás daleylet dalestélye a Margit-fürdőben.

Márcz. 27. A Gőnczy-egyesület közgyűlése, a városháza nagy termében. D. e. 9 ó.

Márcz. 30. A debreczeni pinczér beteg-segélyező egyesület közgyűlése, a »Koroná«-ban. Éjfélt után 2. ó.

Ápril 1. A debreczeni helyi vasut r. társaság közgyűlése a városháza nagytermében. D. e. 10 ó.

Ápril 1. A polgári-kör közgyűlése. D. u. 3 ó.

Ápr. 8. A Csokonai-kör közgyűlése.

Ápril 9. Egyházközségi közgyűlés kezdete.

Ápril 21 és 22. Debreczeni löversenyek.

Ujdonságok.

A kolozsvári diák-kongresszus.

Vidám élet volt pár napig Kolozsvárt. Az egyetlen ifjúsági nagy érdeklődéssel várta a bejelentett ifjúság küldöttségeket melyek egymásután érkeztek meg pénteken és szombaton reggel.

A kongresszust szombaton Herepey Iván, a kongresszus egyik elnöke nyitotta meg szép beszéddel, melyben hosszabban szólva az értekezlet munkaprogramját s indítványára Csáky Albin gróf miniszterhez, mint a magyar ifjúság nemes törekvésének hatalmas pártfogójához, üdvözölő táviratot küldöttek. Botlik József a budapesti egyetemi kör s az országos Diákszövetség elnöke ezután a szövetség végleges szervezéséről, s a milleniumi ünnepségekről, és a menza akadémika, valamint a diákköthon kérdéseiről szólott nagy tetszés mellett.

Az üdvözletek felolvasása után Martos Ferencz indítványára Kossuth Ferenczhez üdvözölő sürgönyt küldöttek, melyet azzal a hű, imaszűrű óhajjal szegtek be: Az Isten gyógyítsa meg Kossuth Lajost!

Rácz Dezső olvasta fel a M. D. Sz. alap-szabálytervezetét. Szóltak e tárgyhöz Kende, Boér, Irányi, Baróthy, Kolozsvári, Kardos, Schütz, Hindy, Herepey.

Délután a Hungária-szállóban bankett volt, melyet a kolozsvári bizottság rendezett a vendégek tiszteletére. A vacsora alatt a társaság az Enke javára Kongresszus alap czimen alapítványt tett.

Vasárnap délelőtt nagy közönség érdeklődése mellett fényesen sikerült matiné volt. Délután a kongresszus folytatta üléseit és a központi bizottságok milleniumi előterjesztéseit hosszabb kimerítő vita után, melyben részt vettek Martos, Moskovits, Kolozsvári és Boér — egyhangulag elfogadták. Az előterjesztés szerint az ifjúság részt vesz a kiállítási ünnepélyességekben, nemzetközi diákkongresszust hívnak össze, ifjúság meetinget tartanak Pusztaszerezen, megtartják az ifjúság

ezredéves történetét. Oriási lelket kellett, Kiss Monda k hogy minden t teszi a nemzeti delkezesükre a társadalmi térr Ez elérhe sületékből, nem után való rögt

A kolozsvány ellen szol budapesti egyet ditvány ellen, s sseggel elfogadta szavazattal 24 ványt. Több je lozsvár vendég gresszus vezető szónokét szavaz éllette, mire Ke nevében De b e k ö v e t k e z t Botlik elnök le be az értekezle díszelőadásul a Az előadás alak szes virágokré Hungária szálló

* Hang

Tegnap este terek özevényes versenyt rendezt pek Peter ká házban. El van dünk zenekara naion áll; C z lelkismeretes nyezője Debrec lan buzgalommal e zenekart, h g is kielégíti. V szor meggyőző színházban a nélkül bizony házi zene. Ugy müi előadások viharos tapsok is nagyon jól mindenféle jete működik közre versenyek érte Czapek Peter k hatott arra, h zönség elismeré mődon a katoná javára rendezte is aig telt meg működtek közre fiak, csak egy színházi közönsé magis czimek e magas czim meg hetség is, ne hangverseny. N czinczerekat, t lókat sem, kik beunúntak műv hogy a zenei fi palota épült a i igazságok! N tanúsított megm katonai tisztika magát a megielet is, pláne akkor, elő, melyben eg csak huszárosar írókat! — A m az minden tekin den számot meg Czapek Peter k löbb tagjait. Kü Bethoven L. a lington diadala precizitással a ták ki Czapek továbbá a Moza seny duó heged szereplőt, a kü mester kézen f a végül előadott tában. A föllek tapsolta a s verseny erkölcs nem hagy fönt, indokolatlan k holott kevés e senyek is nagy reczenben!

A hangver reánszky Jenő játéka adatott, darabról? Ha h hogy serte ére jelenetei által, szinben tüntetik nem lehet, mert ség, hogy az le hoz, nem pedig gálatna anyag bele a szindarad állunk, hogy 48 tudánk irni ily zönség különbé ságrók rovására ságrókat gyűlöl hogy az u j s a

BELFÖLD.

suth-szobor. Ó Bacsáról távirják, ottani magyar népkör Boromissza gyűvöd indítványára egyhanguleg, kedvel elfogadta az indítványt, hogy os érdemeinek dicsőítésére Buda-sban szobrot állítsanak és ebben a szobor-esméjének felkarolása ország összes városaihoz, községe-asköreikhez megkeresést intézzenek. Magyar népkör a szoborra való saját hatáskörében már megkezdte munkáját.

KÜLFÖLD.

és Natalia kibékülése. Bel-18. A mai lapok közlik a püspöki hozatát, mely semmisenke jelenté ki és Natalia házasságának az el-Dozius metropolita által kimondott Milan király azzal a kéressel for-metropolitához, hogy az 1888 okt. Dozius metropolita által felbontott ajtsa meg, minthogy ő, Milan ki-meggyőződésre jutott, hogy igaz-eje iránt. A püspöki zsinat, tekin-hogy Theodózius metropolita nem a házassagot felbontani, mert ez um hatáskörébe tartozik, továbbá y Natalia királyné ez ügyben soha nem lett, végül tekintve, hogy Mi-eljaja hibáját s kész azt jóvátenni, zinatot hozta, hogy a házassagnak 2-en kimondott felbontását meg- Milan király és Natalia közt en költői házassagot fennállónak okmány végén Mihály metropolita at adja a megújított frigyre és és Natalia házastársakat, hogy egyház jó és alázasatos gyermekei, zassági együttéléstüket és keresz-zen és egyetértésben mutassák kának Isten kegyelmére. Milan ki-ralyával egyetértőleg fordult a hoz. A királyné visszaérkezését a ünnepekre várják Belgrádba.

Ataridő-naptár.

- szombaton és szombaton d. u. a Gőnczy-ban.
verseny a Margit-fürdőben minden
előadások kezdete este 7 órakor.
nitás a kézügyesítő egyesület isko-
szombaton d. u. 3-5
1. Városi közgyűlés.
2. Az István-malom munkásai ön-
közgyűlése. D. u. 3. ó.
3. A munkás delegált dalestélye a
4. Gőnczy-egyesület közgyűlése, a
termében D. e. 9 ó.
5. A debreczeni pinceszér beteg-segélyző
és a Koroná-ban. Éjfel után 2 ó.
6. A debreczeni helyi vasut r. társa-
városához nagytermében. D. e. 10 ó.
7. A polgári-kör közgyűlése. D. u. 3 ó.
8. Csokonai-kör közgyűlése.
9. Fehérvárikerületi közgyűlés.
10. 22 Debreczeni löversenyek.

donságok.

vári diak-kongresszus.
volt pár napig Kolozsvárott.
sági nagy érdeklődéssel várta
uság küldöttségeket melyek
ztek meg pénteken és szom-
szent szombaton Herepey Iván,
yik elnöke nyitotta meg szép
ben hosszabbban vázolta az
eprogramját s indítványára
miniszterhez, mint a magyar
ekvésének hatalmas pártfo-
táviratot küldöttek. Bottlik
ti egyetemi kör s az ország-
enöke ezután a szövetség
séről, s a milleniumi ünne-
penza akadémika, valamint
éséről szólott nagy tetszés
ek felolvasása után Martos
ayára Kossuth Ferenczhez
küldöttek, melyet azzal a hō,
ai fejeztek be: Az Isten
ssuth Lajos!
olvasta fel a M. D. Sz. alap-
Szólottak e tárgyhoz Kende,
róthy, Kolozsváry, Kardos,
repey.
Hungária-szállóban bankett
szvári bizottság rendezett a
re. A vacsora alatt a tár-
ára Kongresszus alap czimen
előtt nagy közönség érdek-
sen sikerült matiné volt.
szus folytatá ülést és a
ak milleniumi előterjesz-
erítő vita után, melyben
Moskovits, Kolozsváry és
szus elfogadták. Az előter-
uság részt vesz a kiállí-
ben, nemzetközi diakkong-
a ifjuság meetinget tar-
megírják az ifjuság

ezredéves történelmét, diákkotthont létesítenek. Óriási lelkesedést, de egyben izgatott vi- tást keltett, Kiss következő indítvány: Mondja ki a magyar diak-kongresszus, hogy minden tagjának erkölcsi kötelességévé teszi a nemzetiségi agitatoroknak, minden ren- delkezésre álló eszközök felhasználásával a társadalmi térről való leszorítást. Ez elérhető volna a körököből és egye- sületekből, nemzetellenes agitációk megtörténte után való rögtöni kirekesztéssel. A kolozsváriak opportunitásból az indít- vány ellen szóáltak föl. Kivülök még Hindy budapesti egyetemi hallgató nyilatkozott az in- dítvány ellen, melyet azonban tulnyomó több- séggel elfogadtak. A szavazás megejtéven, 91 szavazattal 24 ellenében elfogadták az indít- ványt. Több jelentéketlen indítvány után Ko- lozsvár vendégszerető közönségének, a kong- resszus vezetőiségének és az előadókak kö- szönőtet szavaztak. Herepey Iván a vendégeket éllette, mire Kecskeméthy a debr. jogakadémia nevében Debreczenbe hívta me- ga követekező kongresszust. Végül Bottlik elnök lekesítő, hazafias beszéddel zárta be az értekezletet. Este a nemzeti színházban díszelőadásul a Siroki románca került színre. Az előadás alatt az ifjuság Küry Klárának díz- ses virágokréját nyújtott át. Előadás után a Hungária szállóban bucsuestély volt.

Hangverseny a színházban.

Tegnap este — a közös hadsergebli karmes- terek özvegyei és árvái részére — nagy hang- versenyt rendezett a katonai zenekar. Czapek Péter karnagy vezénylete alatt, a szin- házban. El van ismervé, hogy a mi házi ezre- dünk zenekara a lehető legmagasabb színvo- nalon áll; Czapek Péter, a szakértő és lelkiismeretes karmester, ki jelentékeny té- nyezője Debreczen zenei életének, fáradozati- lan buzgalommal oly magas színvonalra emelte a zenekart, hogy a legkényesebb igényeket is kielégíti. Volt alkalmunk erről számtalan- szor meggyőződni s nap-nap mellett halljuk a színházban a katonai zenekar játékát, mely nélkül bizony nagyon szegényes lenne a szin- házi zene. Úgy az operettel, mint a nép-zim- műi előadásokon ez a zenekar nem egyszer viharos tapsokra lelkesítette a közönséget. Azt is nagyon jól tudjuk, hogy a katonai zenekar mindenféle jótékony czélra szíves készséggel működik közre s a Debreczenben tartott hang- versenyek értékét mindig nagyban emelte. Czapek Péter karmester tehát bizton számí- thatott arra, hogy az ő fáradozásai iránt a kö- zönség elismeréssel viseltetik. És mégis tegnap, midőn a katonai karmesterek özvegyei és árvái javára rendezett a zenekar hangversenyt; fél- ig is alig telt meg a színház. Persze, most nem működtek közre nagyrui kisasszonyok és ur- fiak, csak egyszerű morva és cseh fiúk, a mi színházi közönségünket tehát, mely mindig a magas czímek után indul s azt hiszi, hogy a magas czim magában foglalja a rendkívüli te- hetséget is, nem nagyon érdekelte az egész hangverseny. Nem láttuk ott azon nagyszámu cizinczókot, torok-virtuózoikat és kalimpá- lókat sem, kik már annyiszor meggyőzöttek beününket művészetükkel s kiknek kdvéért, hogy a zenei fillokszéra még inkább terjedjen, palota épült a vár-utca sarkán. De legyünk igazságosak! Nemcsak a polgári társadalom tanusított megmagyarázhatatlan közönyt, de a katonai tisztikar se nagyon erőltette meg magát a megjelenésnél. Többen lehetnek volna ők is, pláne akkor, midőn olyan vigjátékok adtak elő, melyben egy katonatiszt szítja — ugyan- csak huszárosan — a skriblereket, az újsá- gírókat! — A mi magát a hangversenyt illeti, az minden tekintetben kitünően sikerült. Minden számot megtapsoltak s lámpák elé hívták Czapek Péter karmestert és a zenekar kivá- lóbb tagjait. Különösen nagy hatást ért el a Bethoven L. győzelmű symphóniája (Wellington diadalca) s e nehé zenei művet oly precizitással adtak elő, hogy háromszor hívták ki Czapek P. karmestert. Nagyon tetszett továbbá a Mozart V. K. quintette, a hangver- seny duó hegedűre és contrabassra, (ezeknek szereplőit, a kiünő zenei kar tagok), a kar- mester kézen fogva vezette a lámpák elé) és a végül előadott Rakóczi-induló, Berlioz átira- tában. A föllekesített közönség zajosan meg- tapsolta ezt a számot is; egyáltalában a hang- verseny erkölcsi sikere semmi kíváncsi valót nem hagy főt, mig az anyagi siker — az indokolatlan közöny miatt — bizony gyöngye, holott kevés erkölcsi sikerrel járó hangver- senyek is nagy jövedelmeket hoztak már Deb- reczenben!

A hangverseny két szakasza közt Andre- anszky Jenőnek »Katonaság«-c. vez. vig- játéka adott, mint udjongság. Mit mondjunk e darabról? Ha levágjuk: akkor ránt fogják, hogy sertve éreztük magunkat a darab egyes jelenetei által, melyek az újságírókat furcsa színen tüntetik föl; fölmagasztalunk viszont nem lehet, mert a darab m-sége oly csekély- ség, hogy az legfeljebb egy pikáns udjongság- hoz, nem pedig egy egész szindarabhoz szol- gálatna anyagot. Mi sohase kontárkodtunk bele a színca- ab írásba, de arról mégis jót állunk, hogy 48 óra alatt külbmb vigjátékol tudnánk írni ilyen sületlenségnél. — A kö- zönség külbmben jól mulatott, ezuttal az új- ságírók rovására s különösei tetszett az új- ság-írókat gyűlöb órnagynak azon kijelentése, hogy az újsá g í r ó k k é t k r a j c z á r t

kapnak egy sor hazugságért. — Hejh, ha nekünk — fáradozásaink fejében — két krajczár jutna egy nyomtatott sorért: akkor nem cserélénék egy órnaggyal, de még Liptóba is hiába hívnának bennünket viczspánnak, bizony Isten nem mennék el! Külömben lehet, hogy az újságírókat gyűlöb órnagy a Don Kulimázókban gyűlöte meg az újságírókat, ez esetben megbocsátjuk huszár- s kifejezéseit, mert az ilyen újságírókkal ma- gunk is oly kevéssé rokonszenvezünk, mint a katonák a — kránfuterekkel. Mindenütt van szemét, de hát mit tehetnek a becsületes és hivatott újságírók arról, ha mégis a szemét uszik a felszínre? Uti figura in loco Debre- czen docet! A szinpadnak joga van minden szemetet kifigurázni, nem haragszunk tehát a miatt, hogy ezt a külbmben értéketlen darab- ot is színre hozták s azért se haragszunk, hogy a közönségnek tetszett az újságírók kifigurázása, mert nagyon jól tudjuk, hogy ugy se szeret bennünket az órdög sem, de ha valami baj van, akkor mindjárt hozzánk szaladnak s »Knie-fallend«-kérk pártfogásun- kat, vagy elnézésünket. (K. B.)

Egyház. A debreczeni ev. ref. egy- ház tanácsmehében 1894-iki évi márcz hó 21-ik napján d. u. 3 órakor gazd. ülés tartatik. Tárgy: folyó ügyek.

Debreczeni epizód Munkácsy »Honfoglalás«-a előtt. A »Pesti Napló« egyik tárca írja, a szellemes tollu »Robin«-hosszu tárczában foglalkozik Munkácsy Mihály »Honfoglalás«-c. képvél, mely tárca végén leírván, hogy elmerült a kép szemléletébe, a nagy festő egyik debreczeni epizódját hozza fel. Kö- vetkezőleg ír: Ha nem vették volna körül miniszterek, államtitkárok és a hivatalos ha- talom egyéb nagyságai, a kikhez közeledni nem szerettek, oda mentem volna Munkácsy- hoz, oda mentem volna én is. Hiszen huszon- hat éve ismerjük egymást. Én félíg kamasz voltam, ő reményteljes fiatal ember volt, mikor a debreczeni dalos ünne- p-ségre 1868-ban együtt utaztunk föl. Pi- czinek hívott engem és annyira kedvelt, hogy Kadarázna, a debreczeni Kuglernerrel, rák költötte az utolsó két forintját. Ezek a gyermekkori reminiscenciák mind eszembe jutottak... Bizony jó Kadaráz bácsi már több éve elhunyt és ma már Munkácsy is több mint »reményteljes fiatal ember«.

Megerősített alapszabály. A deb- reczeni önálló munkások első beteg-segélyző pénztárának alapszabályait a kereskedelem- ügyi miniszter a jóváhagyású záradékkal ellát- ta. Az egyet elnöke Thaly Kálmán orsz. gyűl. képviselő urhoz fordult, fölkerve őt, hogy az alapszabályok megerősítését eszközölje ki a miniszternél. Thaly Kálmán képviselő ur, ki szíven viseli választóinak és a debreczeni pol- gárságnak érdekeit, szíves készséggel teljesít- tette a kérelmet s az ő közben-járásának kö- szönhető, hogy a miniszter az alapszabályo- kat minden változtatás nélkül, ily rövid idő alatt megerősítette s az elért eredményről bar- atságos hangu levélben értesítette az egylet elnökét, ki, valamint a 900 érdeket egyleti tag, halas köszönettel vették a képviselő ur fá- radozásait.

A Hortobágyról. A Hortobágyon a legelő nagyon szép növekedésnek indult a multkori verőfénye s napok beálltával, de az utóbbi időben előforduló hideg éjszákak miatt visszae és tapaszalható növekedésében.

Lovak és szekerek összeírása. A nagyméltóságú m. kir. honvédelmi minisz- ter urnak 1894. január hó 10-én 66291/1893. szám alatt kelt rendelete folytán a lovak és szekerek összeírása fogantatandó levén, fel- hívatnak a város érdeket lakosai, hogy lo- vaikat, szekereiket és kocsijaikat a f. 1894 évi márcz hó 23-ik napjától fogva bezáró- lag márcz 31 ig a mezőrendőr-kapitány- ságnál (Komáromi-ház) mindenkor reggeli 8 órától 12-ig, délután 3 órától 9-ig az ezen hi- vatali által adandó bejelentési lapokon beje- lenteni, illetve bemondani el ne mulasztják, mivel a mulasztók az 1873. XX. t.-cz. végre- hajtása iránt kiadott miniszteri utasítás 3. §-a értelmében minden ló után 10 frtig ter- jedő s a szegény alap javára fordítandó bir- sággal fognak büntetelni és utólagos beje- lentésre kötelezteni. A bejelentés alól felvan- nak mentve: 1. Az állami lötenyésztési inté- zetek lovai; 2. a katonai igazgatás lovai s a tényleg szolgáló katoná tisztek azon saját lo- vai, melyekre szolgálatak ellátására szükségük van. Debreczen, 1894. márcz hó 19. A vá- rosi tanács.

Középiszkolai orvosok értekez- lete. Az országnak mintegy 30 állami tan- intézetében működő, okleveles iskola orvos és egészségtan tanár, értekezletet tartott teg- napelőtt a fővárosban — ezen nagyfontosságú intézmény tovább fejlesztése tárgyában. Az értekezleten Debreczenből dr. Brucner Ernő, főreáliskolai orvos és egészségtan tanár vett részt, s itt elhatározták, hogy a közokta- tásügyi miniszterhez memorandumot ter- jesztenek fel, — melyben egyebek kö- zött javasolják, hogy minden hazai középi- skolának legyen, e czélra külbm képviseltet iskola orvosa, és az egészségügyi oktatás tette- sek kö t e l e z ő v é a z orszá minden iskolája- ban. — Kívánatos volna, hogy a helybeli ev. ref. főiskolába is — a hol a megüresedett or- vos-tanári állás épen új szervezés tárgyát képezi — bevonuljon az iskolaorvosi intézmény

olyan modern alakban, a mint azt a közok- tatásügyi kormány megteremtette, javára a tanuló ifjuság egészségének, megnyugtatására az iskola egészségi ártalmait maatt nem ritkán aggodalmaskodó szülőknek.

Debreczeni törvényszék. Vig- Andrásnapszamos a vele együtt élő Kis Bor- balát ittas állapotban úgy megverte, hogy az asszony sikoltására még a rendőr őrjárat is figyelmes lett és segélyére sietett. Vig And- rás azonban még a rendőröket is megtámad- ta s közülök egyiket megütötte. A kir. törvény- szék tegnap tanácsa egy hónapi fogházra ítélte. Vádolt az ítéletben megnyugodván, kir. ügyész nem felebbezvé, az ítélet jogerőre emelkedett.

A regény vége. Annak idejében megírtuk Kaba i Sára szerelmi drámáját, ki szerelmi viszonyt folytatott Szóke István helybeli honvéd-trombitással s az őszön tu- domására jutván az, hogy szeretője megcsalta s mást szeret, szerelmi feltékénységében gaz- dája forgópisztolyával Szóke k é t, kivel so- káig együtt sétálgatott, miután kérte azt, hogy legyen a férje, de az tagadó választ adott, há- tulról meglötte. A lövés a katonát fültövön találta, ki össze is rogyott. Szándékos ember- ölés büntetnének kísérlete miatt a helybeli kir. törvényszék által a B. T. K. 66 és 289 §-ai alapján 2 évi fegyházra és három évi hivatalvesztésre ítéltetett. Vádolt az ítéletben megnyugodván, az jogerőre emelkedett.

Népesedés. Városunk külb és belterü- letén az elmúlt héten márcz hó 11-től 18-ig születet törvényes fiú 18; leány 23; törvénytelen fiú 3; leány 1. Halvaszületet 2 fiú 3 leány. Az összes élveszülettek száma 45. Ezzel szemben elhaltak 21-en. A szaporodás tehát igen ke- zvező, a menyiben, mint már régen történt, fe- lül mulja az 50 %-ot és 24-et tesz ki.

Halálozások. Városunk külb és bel- területén az elmúlt héten márcz hó 11-től 18-ikáig a következő halálozások történtek: Róth Ferencz 4 hón. ref. göröcsök, Ungvári György 3 1/2 é. ref. roncsoló toroklob, Bihari. Mihály 41 é. ref. mérhár, Klein Sára 75 é. ev. szivhüdes, Kleinfeller Anna leánya Róza, 5 hó r. k. béhurut, Fehértői Mihály 22 é. ref. szivhüdes, Török József 81 é. ref. agylágyu- lás, Ménes? ref. halvaszületet, Veres János 24 é. ref. tüdőgümökör, öz. Balog Józsefné 53 é. ref. tüdőgümökör, Holec Jánosné 18 é. ref. gyermekági láz, Katz Jenő 9 hón. izr. tü- dőlob, Uri? ref. halvaszületet, Papp? gör. kath. halvaszületet, Gróf Matild 1 hón. r. k. velesz. gyeng. Buday József 43 é. r. kath. gu- ta ütés, Bodnár Gaborné 25 é. ref. tüdőgümökör, Fésüs János 78 é. ref. aggkör, Srőlősi Juliánna 3 hón. ref. göröcsök.

Negy öngyilkosság. B-Ujvároson ugyan csak nagy tért hódít az öngyilkosság mániája; nem kevesebb mint 4 öngyilkossá- grol értesítettek rövid más fél hét alatt lap- ukat.

Lapunk 4 ik oldalán olvasható Fr a n c s i c s Vincze gyogyfűszer- és illat- szer üzletének hirdetésére e helyen is felhív- junk olvasónk figyelmet

Nyilvános számadás. Az »Emke- által Debreczenben közelebb rendezett tombola estélyen befolyt összesen (a felülizetésekkel együtt) 969 frt 38 kr., — az összes kiadás 469 frt 38 krra rugott, így a tisztajövedelem: 500 frt. Felülizettek: Nábráczky Ivánné, gr. Kornizs Zsigmondné, Dr. Wolaffka Nándor 10—10 frt; Br. Josinczy nérnő, Hegyi Mi- hályné 5—5 frt; Kacsokovics Istvánné, Wo- laffka Antal, Lamprecht Frigyes 3—3 frt; Steinfeld Antal, Popper Alajosné, Balkányi Miklósné, Weisz Lévine, Puky Gyula, Király Gyula, Turai Farkas, Adler Farkasné 2—2 frt; Lipman Samuel, Dr. Kalmár Barna 1—1 frt; Egyesek 4 frt 18 krt. Összes felülizetés 71 frt 18 kr.

Köszönetet mond a rendező bizottság első sorban a buzgó és semmi fáradságot nem ismerő rendezésért Varga Ferencné és Ber- ger Henrik nérnőknek, valamint Dr. Madve Zoltán bizottsági jegyző urnak, mint a kiknek önfeláldozása tette ezen estélyt oly minden tekintetben sikerült. De köszönetet mond öz. Fehér Hermann nérnőnek is, ki a tom- bola czéljaira 10 üveg pezsgőt ndományozott. Hálas köszönettel veszi tudomásul azt is, hogy Szentkirályi Tivadar, Kaszanyitzky Endre, Zádor Lajos, if. Pájer József és Gyenes Lajos urak a tölbm vásárolt tombola-tárgyak árából 10 % engedményt tettek; és hogy Kutasi Imre ur a díszesen kiállított táncrend árat igen jutányosan számította. A rendező bi- zottság.

Időjárás. A légnyomás Európa északi és déli részén sülyedt. Közép-Európában ellen- ben nyugatról emelkedett. Az időjárás Európa- ban egészben szárazabbra fordult, a hőmér- séklet pedig Közép-Európában alacsony. Ha- zánkban szárványosan volt kevés eső, az idő máskülbmben hűvös és nyugaton boros, a sze- lek többnyire északra fordultak. Északi szelek- kel változóan felhős, igen hűvös idő várható, jelentékeny csapadék nélkül.

Irodalom és művészet. A »Vasárnapi Ujság« márcz 18-iki száma 11 képpel, a következő tartalom- mal jelent meg: »Paulay Ede« (Arcképpel.) Költemények: »Madarak pajása« Lipcsey

Ádámot. »Zsuzsa nagymama.« Versényi György- től. — »Történelmi munkák: I. A hricsói kö- szerzetes.« Dedek Crecencs Lajostól (Dörre Tivadar rajzával). — »A Baross-szobor pályázatnak pályanyertes művei.« (Strobl, Szécsi és Róna pályaműveinek rajzával). — »Első költői örömmünnep hazánkban.« — Fény- képek az orosz társadalomból: A lélekkufár. — »A bolgyók és az emberi életkorok.« — »Munkácsy első vázlatai a honfoglaláshoz.« (3 képpel). — »László főherceg a Franklin- Társulat nyomdájában.« (Képpel Ellinger Ede pillanatnyi fényképe után). — Hogy itélnek a khinaiak Európáról.« Munkácsy rajza Blaháné albumába. (Képpel). — »A Munkácsy tiszte- letére rendezett díszlakoma.« (Kinnach László rajza). — »Irodalom és művészet.« »Köztinté- zetek és egyletek.« Sakkjáték, Képtalányok stb rendes rovatok.

Legujabb. Hogy van Kossuth?

Kossuth Lajos egészségi állapotáról foly- vást elent-mondó hírek érkeznek. Egyik nap javulásról ad hírt a táviró (sőt tegnap este, lap-zárta után, azon örvéndetes hír érkezett hozzánk, hogy Kossuth elhagyta a beteg-ágyat), a másik nap pedig csökkent reményeinket s fokozza aggodalmainkat. Az újabb táviratok következők:

Turin, márcz. 19. (Földadatolt 1 óra 10 p., érk. 1 óra 50 p.). Kossuth ma reggel sok- kal jobban érzi magát. Ismét vett magához tap- lálékat és viselkedése nyugodt. Erőli lassankint visszatérnek és úgy látszik, hogy az orvosok megvannak elégedve állapotával. A legközelebbi bullettint délután fogják kiadni.

Turin, márcz. 19. (Felad. 1 ó. 15 p., ér- kezett 3 ó. 15 p.)

A ma délben kiadott bullettint szerint a láz emelkedőben van. A lézges csendesebb, de rendes. A beteg kormányzó állapota a bullettint szerint egyformának látszik. Megjegyzem, hogy a tüdőlob ujra kiterjedt egy tüdőlebenyre, sőt már béhurut is fellépett — erős hasmenéssel a mi a beteget még jobban elgyengíti.

Ez újabb bajnak oka az lehet, hogy a kormányzó tegnap egy őrizetlen pillanatban felkelt ágyából, valószínűleg ekkor hült meg. A belkatarhus miatt a beteg levest sem kapcsak tejet, tojást és konyakot, de általában alig eszik valamit.

Kossuth Ferencz még mindig remél, La- jos Todor és Ruttkayné kevésbé bizik. A be- tegnek most már mérsékelt adagban adnak di- gitálist.

Tegnap egy bécsi orvos érkezett Turinba és felajánlotta szolgálatát a családnak; meg- köszöntök, de nem fogadták el, mivel feltétle- nül megbiznak a mostani orvosokban.

Mindenki bámulja, hogy a kormányzó erős szervezete mily ellenálló képességgel bír. A beteg abszolút nem beszél senkivel. Ugy lát- szik, hogy önkívületben van. Azt hiszem, még sokáig küzködik, bár állapotja reménytelen. Ma hallottam köhögesét, gyengébb volt a multkorinál. Lukács Gyula.

Közgazdaság.

Vetőmagvak vasuti szállítása. Tekintettel arra, hogy a vetőmék-küldemé- nyek gyors és akadálytalan szállítása főkép- pen a tavasz előtti időszakban nagy fontos- sággal bír, a magyar királyi államvasutak igazgatósága szigorú rendeletet bocsátott ki állomási közegekhez, melyben azokat felhívja hogy ilyen küldemények kezelésére a legna- gyobb gondot fordítsák, hogy elhurcozola- sok felcserelések vagy súlyhiányok elő ne forduljanak.

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése. márcz 18. a) Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1 Óreg nehez (páronkint — 400 kilgrom felüli sulyban) 50.—51 1/2.— 2. Óreg közép (páronkint 300—400 kilg- sulyban) 50.—51 1/2.— 3. Fialat nehez (páronkint 320 kilgrom felüli sulyban) 53 1/2.—54.— 4. Fialat közép (pá- ronkint 251—320 kilg, sulyban 51 1/2.—52.— 5. Fialat könnyű (páronkint 250 kilgrom terjedő sulyban) 50.— 51.— 11. Magyar szedett: . Nehez (páronkint 280 kilgrom felüli sulyban) 49.50—50.— 7. Közép (páronkint 220—280 kilg, sulyban) 49.50—50 1/2.— 8. Könnyű (pá- ronkint 280 kilgrom terjedő sulyban) 49.—50.— III. Szerbiai: 9. Nehez (páronkint 260 kilgrom felüli sulyban) 50.—51 1/2.— 10. Közép (páronkint 250—320 kilg, suly- ban) 50.—51.— 11. Könnyű (páronkint 220 kilgrom ter- edő sulyban) 48 — 49.50.— Sertés létszám márcz.17-ik napján volt készlet 141,727 darab.

NYILT-TÉR. *)

Nyilatkozat. Alólírott ezennel kijelentem, hogy kiskorú fiam, Andrejka Károly III. éves gazdász által csinált adósságok irányában semmi kötelezettséget el nem vállalok.

Üzv. Andrejka Józsefné.

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelő- séget a Sz. erk.

Főszerkesztő: Szinay Gyula. Felelős szerkesztő és lapkiadó: Kósa Barna. Főmunkatárs: Dr. Bakonyi Samu. (Szerkesztőség és kiadóhivatal főtér 1828.)

UJ ÜZLETÁG

amilyen belügyminiszteri engedéllyel még eddig nem volt Debreczenben!

DROGUERIA

gyógyszer és illatszer üzlet

gyógyszerek, állatgyógyászati cikkek, fertőtlenítő és kötszerek első egyedüli nagy raktára:

Angol, francia, német illatszeresek, aróz üdítők,

hölgy porok, gyógy- és pipere-szappanok,

szoba illatok, illó olajok, szájszívók, fogporok, fogpépek és fogkefék, likőr esszenciák,

gyermek-tápszerek,

fürdő czélokra használandó cikkek, és rovarirtó szerek. Illatos porok, hajfestő, haj-növesztő és szárítók szerek, pecsét-tisztítók, vaselin, glicerin-készítmények, bajuszpedrők, gyógycukorkák, szivacsok, tyukszemirtők, selyem- és szövetszálak, csukamájolaj, üdítő és kószvény ellenes folyadékok.

Vegyészeti készítmények ipari czélokra

Cognac, rum, tea, kávé, cacao, csokoládé és gyógyborok. Padlófestékek, beeresztő szerek puha padlók és parkéták számára.

Szóval mindennemű **gyógyászati** és a **háztartás körül** nélkülözhetetlen cikkek

legelőszőbb beszerzési forrása.

Vegyészeti, ugyiszinén egyéb cikkeit a legelső gyárakból szerezték be, azok tisztaságáról, jóságáról, minden tekintetben első rendű minőségéről kezeskedem.

DEBRECZEN, kereskedelmi akadémia palotájában a nagytemplom mellett.

(117) **FRANCISCS VINCZE.**

Férfi-, fiu- és gyermek

ruha-raktáramat

legközelebb a „Hungária“ kávéházzal szemben,

báró Josinszkyrné urnó házában helyezem át; ezen körülményből kifolyólag és mert tuhálmazott raktáramat az új helyiségben elhelyeznem lehetetlen, elhatároztam, hogy összes **saját műhelyemben készült**

tavaszi, nyári és őszi

valamint még megmaradt téli árucikkeimet **igen jutányos áron**

majdnem ingyen

bocsátom a n. é. közönség rendelkezésére, Ezen rövid félárban elárulást ajánlom b. figyelembe vételre, egy-szersmind tudatom, hogy most is és ezentul is

szabó műhelyem

részére dus raktárt tartok mindenféle bel- és külföldi szövetekből és mérték utáni megrendeléseket olcsó ár mellett a legdivatosabb szabással eszközölök.

Tisztelettel

FÉNYES MÓR

férfi szabó üzlete Debreczenben.

1-5.

50 év óta sikerrel használtatik!

Szeplőket és májfoltokat

valamint az összes **bőrtisztítálatanságokat**

eltávolít biztosan az

Eszéki Spitzer-kenőcs

és az **Eszéki Szalvator-szappan.**

Valódi minőségben csak a **DIENES C. J.-féle** gyógyszerárban

ESZÉKEN, felsőváros.

1 tégely valódi Spitzer-kenőcs 35 kr. | 1 darab valódi Szalvator-Szappan 50 kr.
1 üveg valódi Spitzer-mosdóvíz 40 kr. | 1 doboz valódi lyoni rizspor 3 szinben 50 k. s 1 ft.

FIGYELMEZTETÉS!

Csak akkor valódi, ha a fenti törvényileg beiktatott védjeggyel el vannak látva és kéretik a t. közönség csakis DIENES-féle eszéki kenőcsöt és szappant kérni és elfogadni. (155.)

43 havi játékjog. Nagymenyiségű Havi részlet 1 frt 99 kr.

sorsjegy-játékjog élvezete

legelőszőbban megszerezhető az általunk alakított

sorsjegy-társaságba

való belépés által. — A társaság 50 résztvevőből áll, havi befizetés 1 frt 99 kr. A résztvevő tagok 43 hó alatt játszhatnak a következő **252 eredeti sorsjegyre** amelyeknek kamatait is élvezik, um:

Főnyeremény	Főnyeremény
1 drb 5%-os évi sorsjegy 1860-ik — 300,000 frt	1 drb magyar nyeremény kölcsön 150,000 frt.
1 drb 4%-os Tiszavidéki sorsjegy — 100,000 „	1 drb 3%-os 100 frtos Szerb sorsj. 90,000 frt. ar.
1 drb 4%-os Jelzalog-sorsjegy nyer. jegy 50,000 „	13 drb Osztr. vörös-kereszt-sorsjegy 50,000 frt
1 drb 3%-os 1880-ik évi osztr. földhitel sorsjegy nyeremény jegy — 45,000 „	10 drb Olasz vörös-kereszt-sorsj. 100,000 lira ar.
1 drb Bécsvárosi sorsjegy — 200,000 „	10 drb Magyar vörös-kereszt sorsjegy 25,000 frt
1 drb Osztrák hitel-sorsjegy — 150,000 „	50 drb Bazilika-sorsjegy — 20,000 frt
1 drb 1864-ik évi sorsjegy — 150,000 „	160 drb Józsv-sorsjegy — 20,000 frt

Legközelebbi húzások: **Április 1-én Tisza-sorsjegyek** Bács vár. sorsj. **A befizetések tartama alatt 150 huzás történi, 100 millió korona főnyereménnyel.**

A 43 hó letelte után a ki nem húzott sorsjegyek napi árfolyam szerinti értéke, továbbá az időközben elért nyeremények és a folyó kamatok összege a tagok közt egyenlő arányban elosztatnak.

Tehát a résztvevők játszanak és gyűjtenek egyaránt.

Rendkívüli kedvezmény gyanánt minden tag (a 3-dik részlet befizetése után) INGYEN kap egy 2000 koronáról szóló baleset elleni biztosítási kötvényt. — Két részlet beküldése ellenében kiadatik a sorsjegy-könyv, amely a játékjogot biztosítja. (Vidéki megrendeléseknél 20 kr postadíj küldendő.) Egyes sorsjegyek részletfizetés mellett is eladhatók sorsjegyekre és egyéb értékpapírokra adatik a legelőszőbb kamattal, mely kölcsön tetszés szerinti részletekben törleszhető.

SKUTS és WEISS

Bank- és váltó-üzlet Budapest, V., Deák Ferencz-utca 12. szám. (Haris-féle palota) Jártság ügynökök magas jutalék mellett felvétetnek. (88.)

Havi részlet 1 f. 99 kr. Telefon 1098. sz. 43 havi játékjog.

„DEBRECZEN” NYOMDÁJA

(FÖTÉR 1828. SZ. A. CSANAK-DRAGOTA-HÁZBAN. (A m. kir. főpostával szemben) teljesen újonnan berendezett könyvnyomda.

Elvállal mindenféle nyomtatványokat: **takarékpénztári, kereskedelmi** ügyvédi és községi nyomtatványokat. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

KÉSZIT: Gyászjelentéseket, bál- és lakodalmi meghívókat. **ELJEGYZÉSI KÁRTYÁKAT, TÁNCZRENDEKET és ÉTLAPOKAT.** Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Vidéki megrendelések **ERDÉLYI ISTVÁN** nyomdai művezető nevére czimzendők.

Nyomdánkat, hol északkeleti Magyarország legregibb és legelterjedtebb politikai napilapja a **„DEBRECZEN”,** és a szintén elterjedt „DEBRECZENI HIRADÓ” is nyomatik, ajánljuk a helybeli és vidéki közönség szives pártfogásába.

Hirdetések a „DEBRECZEN” czimű lapban a legjutányosabb árak mellett eszközöltetnek.

SZÁMLÁKAT, ROVATOZOTT IVEKET, NÉVJEGYEKET, bor- és rum-vignetteket, falragaszokat, **MINDENMÉ KÖRLEVELEKET és ÁRJEGYZÉKEKET.** Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

POLYÓIRATOKAT és a NYOMDAIPARHOZ tartozó nyomtatványokat izléses beosztással **jutányos árakon.** Birósági, végrehajtói nyomtatványok készletben tartatnak. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettetnek.